

شناسایی وضعیت موجود، محدودیت‌ها و راهکارهای مدیریت فاضلاب در مناطق روستایی ایران

محمد فهیمی نیا^۱،^۲ مهدی فضل زاده دوایل^۲، انوشیروان صدیق^۳، مهدی شاکر^۳

- ۱- دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران
- ۳- دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

اگرچه در کشورهای صنعتی کنترل آب و فاضلاب به یک حد تقریباً استاندارد رسیده، اما در کشورهای کم درآمد و با درآمد متوسط هنوز مشکلات شدیدی در مورد تامین آب و مدیریت فاضلاب وجود دارد. هدف این تحقیق ارائه وضعیت موجود مدیریت فاضلاب در مناطق روستایی ایران، محدودیت و اثرات زیست محیطی مدیریت کنونی فاضلاب و در نهایت ترسیم مدیریت مطلوب فاضلاب در این مناطق در آینده می باشد.

برای اجرای این تحقیق پرسشنامه ای با محتوای وضع موجود مدیریت فاضلاب، محدودیت ها و روش های پیشنهادی جمع آوری و دفع فاضلاب تهیه شد و به شرکت های آب و فاضلاب روستایی استان ها ارسال گردید.

نتایج این تحقیق بیانگر آن است که سیستم مدیریت کنونی عمدتاً بر روش چاه جاذب متکی است و عمده ترین محدودیت های پیش روی وضع موجود مدیریت فاضلاب در مناطق روستایی ایران بالا بودن سطح ایستابی آبهای زیرزمینی و نفوذناپذیری کم زمین می باشد. مهمترین اثر زیست محیطی مدیریت کنونی فاضلاب آلودگی منابع آبی سطحی و زیرزمینی می باشد. جهت دستیابی به مدیریت مطلوب فاضلاب در آینده می بایست تعداد روستاهای تحت پوشش شبکه جمع آوری فاضلاب افزایش یابد و روش های تصفیه سپتیک تانک و تصفیه طبیعی (وتلند) بکار گرفته شوند. از سوی دیگر پتانسیل استفاده مجدد فاضلاب در بخش کشاورزی در دو سوم مناطق روستایی ایران وجود دارد.

کلمات کلیدی: مدیریت فاضلاب، مناطق روستایی، محدودیت ها، اثرات زیست محیطی، استفاده مجدد فاضلاب